

Podstawy metodologii historii

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18HUMS.11K.07318.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Maria Solarska	
Prowadzący zajęcia	Maria Solarska, Maciej Bugajewski, Ewa Domańska, Tomasz Falkowski, Wiktor Werner	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przedstawienie studentom podstawowych problemów, metod i narzędzi poznania historycznego.
C2	Ukazanie studentom społecznych, kulturowych i ekonomicznych mechanizmów powstania wiedzy historycznej.
C3	Ukazanie studentom znaczenia zagadnień etycznych związanych z badaniem historycznym i funkcjonowaniem wiedzy historycznej w świecie współczesnym.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe problemy, metody i narzędzia poznania historycznego oraz podstawowe stanowiska współczesnej teorii historii;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W04	Kolokwium ustne, Esej, Raport
W2	zna podstawowe pojęcia teoretyczne stosowane w historiografii;	HUM_K1_W03, HUM_K1_W05	Kolokwium ustne, Esej, Raport
W3	zna społeczne, kulturowe i ekonomiczne mechanizmy powstawania wiedzy historycznej;	HUM_K1_W05, HUM_K1_W07	Kolokwium ustne, Esej, Raport
W4	wie, jak rozróżnić typy artefaktów kulturowych i ująć je jako elementy procesu historycznego.	HUM_K1_W05, HUM_K1_W07	Kolokwium ustne, Esej, Raport
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa rozpoznawać i doceniać znaczenie zagadnień etycznych związanych z poznaniem historycznym i funkcjonowaniem wiedzy historycznej w kulturze.	HUM_K1_K03, HUM_K1_K07	Kolokwium ustne, Esej, Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Metodologia i teoria historii jako metarefleksja nad historiografią.	W1, W3	Wykład
2.	Rodzaje wiedzy: specyfika i granice myślenia naukowego w świetle współczesnej metodologii i teorii historii.	W1, W2, W4	Wykład
3.	Specyfika historii jako praktyki badawczej: miejsce badań historycznych w obrębie nauki i kultury (przedmiot i metody).	W2, W3, W4	Wykład
4.	Podstawowe teorie, pojęcia i modele wykorzystywane w badaniach historycznych.	W1, W2, K1	Wykład
5.	Podstawowe procedury interpretacyjne w badaniach historycznych.	W2, W3, W4	Wykład
6.	Krytyczny wymiar poznania historycznego.	W3, K1	Wykład
7.	Etyczny wymiar poznania historycznego.	W3, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Topolski J., Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Warszawa 1996.
2. Wprowadzenie do metodologii historii, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.

Dodatkowa

1. Banaszak G., Kmita J., Społeczno-regulacyjna koncepcja kultury, Warszawa 1994.
2. Domańska E., Historia egzystencjalna. Krytyczne studium narratywizmu i humanistyki zaangażowanej, Warszawa 2012.
3. Falkowski T., Myśl i zdarzenie. Pojęcie zdarzenia historycznego w historiografii francuskiej XX wieku, Kraków 2013.
4. Nagel E. Struktura nauki, tłum. zbiorowe, Warszawa 1970.
5. Pomorski J., Spoglądając w przeszłość... Studia i szkice metahistoryczne, Lublin 2017.
6. Scott J.W., Gender jako pożyteczna kategoria analizy historycznej, tłum. A. Czarnacka, Biblioteka Think Tanku Feministycznego (<http://www.ekologiasztuka.pl/pdf/f0064scott.pdf>).
7. Solarska M., Bugajewski M., Doświadczenie przeszłości. Poznanie historyczne wobec pluralizmu czasu historycznego, Poznań 2018.
8. Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki. Antologia, red. E. Domańska, Poznań 2010.
9. Topolski J., Varia historyczne, Poznań 2010.
10. Wrzosek W., O myśleniu historycznym, Bydgoszcz 2009.
11. Znaniński F., Nauki o kulturze, Warszawa 1992.
12. Żarnowski J., Historia społeczna. Metodologia – ewolucja – perspektywy, Warszawa 2011.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
HUM_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej historyka i polonisty oraz w popularyzacji treści humanistycznych
HUM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz w stopniu zaawansowanym ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
HUM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu wiedzy o języku, literaturze i historii oraz ich konteksty edukacyjne
HUM_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane szczegółowe teorie i metodologie badań literackich, językoznawczych, historycznych
HUM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych oraz tekstów kultury w obrębie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk historycznych
HUM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym uporządkowane i szczegółowe treści z zakresu historii Polski, Europy i powszechnej oraz wpływu historii na rozwój kultury historycznej, języka, literatury i kultury polskiej w przeszłości i współcześnie